

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америка ПЯТЬ ЦЕНТИВ Закордоном

Тел. „Свобода“: BErgan 4-0807 — Тел. У. Н. Союз: BErg 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ВИПРОБУЮТЬ НОВУ АТОМОВУ ЗБРОЮ НА ТИХОМУ ОКЕАНІ

Вашингтон, 29 листопада. — Департамент оборони й Комісія Атомової Енергії оприлюднили підготовку до нової проби з цілою низкою атомової зброї в околиці атоло Еніветок на Тихому океані. В оповістці сказано, що про це повідомлено президента Трумана. Проба має відбуватися в найбільшій тайні й тому при досвідах будуть прийняті тільки військові звання й науковці. Це буде згідне з дорученням президента, щоб в майбутності не було ніяких оприлюднень про атомову силу, які могли б дістатися в чужі руки. Тому саме тепер не сказано наперед, коли буде нова проба. Дехто здогадується, що вона відбудеться з початком Нового Року. Не зважаючи на засторогу таємничості, стало відомим, що в минулому вибуху атомової бомби коло Бікіні треба було берегтися перед шпигунством російських субмарин, які продиралися в ту околицю.

Хоч в оповістці не сказано, які нові роди атомової зброї мають випробувати, то з промови сен. Едвина С. Джансона, виголошеної 1 листопада по радіо, стало відомим, що Америка має новий тип атомової бомби, щільні та сильніші ніж була бомба кинена на Нагасакі в Японії, а тепер робить підготовку до бомби, яка має бути тисяч раз сильніша ніж тама. Командантом при підготовці до нового вибуху бомби є лейтенант-генерал Елвуд Р. Квесада, який був начальником Десятої Команди Восьмих Літаків під час війни, яка оперувала з Англії. Він буде мати при собі цілий штаб помічників. Кількі осіб візьме участь в експерименті, докищо не звісно. У попередній пробі, яка відбулася на атолах Тихого океану у віддалі 5,000 миль від Сан Франсиско, взяли участь 10,000 воїнів, моряків і летунів.

Досі вибухло вісім американських атомових бомб у минулому. Перший вибух був коло Аламогордо, у штеті Нью Мексик, 16 липня 1945. Другу бомбу кинено на Гірошіму, в Японії, 6 серпня 1945, а два дні пізніше кинено бомбу на місто Нагасакі, в Японії. Обі останні бомби спонукали Японію до здачі в другій світовій війні. Наступного року зроблено дві спроби вибуху бомби для дослідів коло коралевих островів („атолів“) Еніветок на Тихому океані.

Уряд за підвишку допомоги для безробітних. Вашингтон. — Департамент праці планує законопроект для безробітних у цілій країні, як це вивив секретар праці Морис Дж. Товбін у промові на законодавчій конференції представників 40 штетів і послистей. На підставі теперішнього закону вистоту допомоги на випадок безробіття назначують самі штети відповідно до життєвих цін. Як мотив до одностійності допомоги подав Товбін засаду, що більші фонди на утримання збільшають спосібності родини до закупів, а це у свою чергу причинається до прискорення грошового обороту й загального добробуту.

На конференції відчитано привіт президента Трумана, в якому він домагається мобілізації всіх ресурсів для забезпечення праці кожному.

МАРШАЛ МОНТГОМЕРІ ХАРАКТЕРИЗУЄ КОМУНІСТИЧНУ РЕВОЛЮЦІЮ ЯК БОРОТБЬУ ПРОТИ ХРИСТИАНСТВА

Нью Йорк, 29 листопада. — „Комунізм це релігія, яка йде проти християнства. Вона є реакційна і неморальна. Як християнський воєн, я заявляю, що я є ворогом комунізму і всього того, що він обстоює.“

„Це є великий час проби. Цивілізація загрожена внаслідок удару двох систем моралі: комунізму й демократії. Якщо тієї безпеки не стримається, перед нами стоять великі турботи“ — такі думки висловив британський польовий маршал, герой з-під Ел Адамейн, вайкавент Монтгомері, який приїхав перед тижнем до Злучених Держав на конференцію оборонної ради дванадцяти країн, приналежних до Атлантичного Пакту. Свою промову виголосив маршал Монтгомері перед 1,800 гостями, прийнятими на обід в його честь, виданим в готелі Валдорф Асторія Союзом Англіської Мови.

Комуністична революція це велика „свіська“ революція, яка може тривати довгі часи і може викликати такі переміни для людства, яких не було ще від римських часів — твердив маршал. На його думку Західно-Европейський Союз Держав може ще зберегти мир, однак тільки при допомозі Америки. Та це може статися тільки тоді, коли буде прийнята засада: „Один за всіх, всі за одного“.

Головним американським промовцем був д-р Филип С. Джесуп, загальний амбасадор Вашингтонського уряду. Він сказав, що озброєння країн з Атлантичного Пакту не противиться мировим змаганням Об'єднаних Держав. Оба промовці кляли натиск на об'єднання Америки й Великобританії у випрацюванні стратегії для втримання миру, а таке об'єднання буде вказівкою для інших країн, куди їм іти. Інші країни, як казав Монтгомері, мусять мати довіру до обох великих держав, що вони їх захистять перед наїздом зі Сходу. Однак для спільної оборони треба посвятити дещо з своєї державної суверенності — пригадав маршал.

ХАРЧОВА ОРГАНІЗАЦІЯ НЕ МАЄ ФОНДІВ НА ПЕРЕНЕСЕННЯ БЮР

Вашингтон. — Генеральний директор Харчової й Рільничої Організації, одної з комісій Об'єднаних Держав, виявив, що нема фондів на перенесення бюр комісії до Риму. Рим вибрано на постійний осід комісії. Кошти мають вносити півтора мільйона доларів. Теперішнє бюро Харчової й Рільничої Організації затрудило 600 осіб, які дістають платню в сумі двох з половиною мільйонів річно. Тим працівникам треба заплатити до рогу до Риму, якщо всі вони згодяться перенестися до Європи. Як причину ухвали для перенесення бюр до Риму подають ціну європейської валюти, яка дає спроможність дешевше вести адміністрацію ніж це можливе в Америці. Фактиці твердять, що після перенесення бюр до Риму можна буде заощадити мільйон доларів в діловодстві комісії.

ГЕН. СМІТ ПРО РОСІЙСЬКО-НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ХАРАКТЕР КОМУНІЗМУ

Нью Йорк, 30 листопада. — „Розглядаючи російські цілі та інтенції необхідно запам'ятати, що для всіх практичних цілей комунізм є сьогодні великоросійським“ — твердить бузший американський амбасадор в Москві, ген. Волтер Ведел Сміт, в розділі своїх споминів, надрукованих в сьогоднішньому виданні Н. Й. Таймсу. Він наводить цілий ряд доказів, що сьогоднішній комунізм є нічим іншим, тільки конюктуральною формою імперіалістичного велико-російського націоналізму, який для своїх цілей використовує відповідні міжнародні гасла. Для поновлення більшовизму народів цей факт був очевидний від першого дня їх перебування під кривавою „опікою“ Москви. Ген. Сміт сам прийшов до того висновку, що „совєтська політика є плодом подружжя між великоросійським імперіалізмом та комуністичною ідеологією“.

АМЕРИКА ПОВТОРЮЄ СВОЮ ГОТОВІСТЬ СПІВПРАЦІ ЗІ СОВЕТАМИ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК В О.Н. ДОМАГАЄТЬСЯ ДІЛ ЗАМІСТЬ ПРОПАГАНДИ; СОВЕТИ ЗНОВУ ОБВИНУВАЮТЬ АМЕРИКУ В ПІДГОТОВЦІ „ІМПЕРІАЛІСТИЧНОЇ ВІЙНИ“

Лейк Соксес, 30 листопада. Американський представник в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, Ворен Р. Остин, просягнув вчора Совєтському Союзові знову „руку співпраці“, закликаючи Совєти практично придержуватися принципу „самоу жити і другому дозволити жити“ та виявити свою добру волю ділами, замість обудної пропаганди. Остин говорив під час кінцевих дебат в Генеральній Асамблеї над совєтською й американсько-британською „мирними резолюціями“. Совєтська резолюція, як відомо, пропонує договір ненапад між великими державами, тоді як американсько-британська резолюція добає найбільше забезпечення миру і співпраці між народами в точному респектуванні чартеру Об'єднаних Націй всіма членами цієї організації. З попередніх дебат виходить недвозначно, що абсолютна більшість членів ОН підтримує американську пропозицію, відкидаючи совєтську. У відповідь на просягнену Остином американську „руку співпраці“, совєтський представник А. Вишинський знову повторював свої наклепи на Америку, обвинувачуючи її в підготовці „імперіалістичної війни“ проти Совєтського Союзу. Вишинський твердив, що в ряках цієї підготовки Злучені Держави оточили світ сіткою своїх воєнних баз, маючи їх в самій тільки Іспанії поверх 140 для армії, авіації і флоту.

СОВЕТИ ДОМАЮТЬСЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЮ ЄРУСАЛІМУ

Лейк Соксес, 30 листопада. Совєтський представник в Генеральній Асамблеї ОН повторює вчора домагання про встановлення міжнародного управління Єрусалиму, під контролем ОН. Подібне домагання рекомендується прийнятою в Генеральній Асамблеї резолюцією про поділ Палестини, ухваленій два роки тому.

75-ті УРОДИНИ ЧОРЧИЛА

Лондон, 30 листопада. Винстон Чорчил обходив сьогодні 75-ту річницю свого народження. Не зважаючи на високий вік, Чорчил має добре здоров'я і силу та продовжує свою велику активність. Хоча сьогодні він вже тільки керівником опозиції, проте нарід після короля громадянином Великої Британії.

АМЕРИКА СКАСУВАЛА ВИМОГУ ДОЗВОЛІВ ДЛЯ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В НІМЕЧИНІ

Франкфурт, 30 листопада. Американський Високий Комісар в Німеччині відкликав сьогодні вимогу дозволів на творення політичних партій в груп в Німеччині, як це було встановлено американським військовим управлінням. Цю справу тепер передано компетентній федеральному уряду заходно-німецької республіки.

ПРОПАГАНДИВНИЙ НАСТУП МОСКВИ НА ЮГОСЛАВІЮ

КОМІНФОРМ РЕКОМЕНДУЄ ВСІ ЗАСОБИ ДЛЯ ПОВАЛЕННЯ „КІЛКИ ТІТА“

Париж, 30 листопада. — Совєтська і вся комуністична преса в інших країнах рівночасно проголосила резолюції таємного засідання зліпленого і керованого Московю Комінформом, закликаючи до повалення „кілки Тіта“ знутри і зовні та всіми можливими засобами. В іншій резолюції закликається „світовий пролетаріат“ до боротьби проти „західного імперіалізму“. Народи Комінформу мали відбутися в другій половині листопада в неозначеному місці в Мадриціні. Факт, що резолюції цих нарад проголошено рівночасно в Москві, Парижі та в усіх інших комуністичних газетах свідчить про дбайливо планований пропагандивний наступ на Югославію, бо до проголошення резолюцій відразу додається обширні коментарі, головним предметом яких є з черги „кілка шпигунів і бичівів маршала Тіта“. В одній з резолюцій Комінформу м. ін. рекомендується, що „в боротьбі за єдність робітничої класи окрему увагу треба приділяти масам католицького робітництва і працюючого люду та їх організаціям, пам'ятаючи, що релігійні переконання не є перешкодою для єдності робітничої класи, головним як цієї єдності потрібна для втримання миру“. Докіщо не відомо, чи на згаданих нарадах Комінформу винесено теж будь-які конкретні рішення, але з проголошення резолюцій виходить, що предметом нарад була тільки проблема як повалити „фашиста Тіта“ та як протиставитися „американським підпалювачам війни“.

ЮГОСЛАВСЬКІ КОМУНІСТИ НЕ ТРУБУЮТЬСЯ РЕЗОЛЮЦІЯМИ КОМІНФОРМУ

Београд, 30 листопада. — Не зважаючи на гостроту останнього виступу Комінформу проти Югославії, місцеві комуністичні провідники не багато роблять собі з крилатих заяв та погроз, вважаючи їх тільки дитячим повторенням вже сказаного. Власне з проголошення резолюцій Комінформу Югославія обходила 6-річчя встановлення теперішнього режиму. З тої нагоди відбулося відповідне прийняття, на яке були запрошені закордонні дипломати. При цьому інтересом, що дипломатичні представники Совєтського Союзу та сателітських країн не були запрошені.

СТРАХ МОСКВИ ПЕРЕД ТІТОМ ПРИЧИНЮЮ ГІСТЕРІЮ КОМІНФОРМУ

Вашингтон, 30 листопада. — В американських дипломатичних колах вважають, що за останньою пропагандивною гистерією Комінформу проти маршала Тіта криється головний страх Москви, що збунтована Югославія може бути найбільшою загрозою для совєтського панування в Східній Європі. Подібні думки видивгається теж в політичних колах в Лондоні й Парижі. В основному всі погоджуються, що з найближчою весною для Югославії настане найбільш критичний час, бо тут ніхто не сумнівається, що за совєтськими словами погрозами криється теж відповідна практика підготовка до остаточної розправи з Тітом.

АМЕРИКА ЗВІЛЬНИЛА ФОНДИ ДЛЯ ЗБРОЙНОЇ ДОПОМОГИ ЄВРОПІ

Лондон, 30 листопада. — Луїс Джансон, американський секретар оборони, заявив тут вчора, що президент Труман звільнив вже перші фонди на передбачену Атлантичним Пактом американську зброєву допомогу європейським партнерам цього договору. Згідно зі заявою Джансона, президент Труман звільнив на ту ціль перших 30,000,000 доларів, з ухвалення Конгресом 100 мільйонів доларів. На пресній конференції Джансон заявив, що вигляди на мир тепер дещо збільшилися, але відмовився назвати причини, що дозволяють йому на такий висновок. При цьому він ствердив, що Америка не дасться приспати будь-якими фальшивими поняттями безпеки.

ДЖАНСОН У СПОКОЮ Є ФРАНЦУЗЬКОГО ОЗЕРО

Париж, 30 листопада. — Після свого короткого побуту в Берліні й Лондоні, секретар оборони Джансон прибув вчора ввечері до Парижа, щоб взяти участь в конференції міністрів оборони країн Атлантичного Пакту, яка має початися сьогодні. З нагоди свого приїзду до столиці Франції, Джансон вважав за відповідне через успокоїти французьку публічну опінію, що „ми не маємо ані бажання ані плану дозволити на відбудову збройних сил Західної Німеччини“.

ГІТЛЕРІВЦІ ВОЛОДУЮТЬ БАВАРІЮ

Мюнхен, 30 листопада. — В приготуваному для Бюра Комісара Ваварії офіційному звідомленні стверджується, що не зважаючи на всі денацифікації, Ваварія, як теж поодинокі інші країни Німеччини, є практично далі під контролем гітлерівців, включно з найвищими урядами. В звідомленні стверджується, що денацифікація та американські зусилля демократизації Німеччини не дали бажаних успіхів. При цій нагоді стверджується „тике порозуміння між націстами й комуністами“.

ГОЛОДНИЙ ПОХІД БАНКОВИХ УРЯДНИКІВ В МАДРИДІ

Мадрид, 30 листопада. — В столиці Іспанії вчора трапилася подія, що не має собі подібної в історії теперішнього еспанського режиму: тисяча банкових урядників парадували ввечері по вулицях міста, домагаючись більшої платні та кращих умов праці. З окликами „Ми голодні“, „Ми хочемо забезпечення“ і т. п., вони проходили головною вулицею Мадриду в напрямку до міністерства праці. Поліція припинила похід, але обійшлося без будь-якого насильства. Банкові урядники (як теж інші) заробляють по 10 пезетів денно, що має закупочну силу приблизно пів долара.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з понеділка (англійською мовою):		Monday's Issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА" Р. О. Box 348, JERSEY CITY 3, N. J.

АКТОР

Помер Бил Робінсон, нігр з походження, що виступав у яких 60 років по різних сценах справді не промовив ні одного слова устами, але — як пишуть газети — говорив ногами.

Що ж такого, що не стало одного старого воведильного танцющика, коли масмо цілу хмару інших, до того ще й молодих? Чому згадувати ще й такого, заробітки якого рахують на мільйони, а він помер без цента, і то не без власної вини, бо ж любив за життя пристрасно грати і тому, як лежав хворий у шпиталі, треба було навіть організувати „бенефітну виставу“, щоб було за що оплатити шпиталь, а властиво, щоб було за що поховати. А прещінь такий часопис, як Нью Йорк Таймс, коли Робінсон догасав у шпиталі, помістив про нього вступну статтю! Згадали його теж газети по цілій Америці, а похорон цього американського нігра-танцющика обернувся у справжню маніфестацію, в якій взяли участь мистці та визначні представники, включно з мейором міста Нью Йорку, що виголосив жалісне слово.

Що за причина спонукала газети помянути Робінсона такими теплими словами? Чому мейор О'Дваер промовляв так щиро над його домовиною? Чому було понад 500,000 людей, що пригядалися похоронному походу?

Ньюйоркський посадик, споглядаючи на Робінсона, що лежав у домовині, сказав таке:

„Бил, Нью Йорк бажав собі, щоб я сказав в його імені прощальне слово. Як подумати, що тебе не стало, то смутно, рівняється любові, ніжності й радості, якими Ти нас обдаровув“.

Починаючи від президентів у Білому Домі, а кінчаючи на найменшій і найбіднішій людині, усім їм Робінсон приносив радість, давав їм змогу забути на хвилину турботи і радити, сміятися. Це він уважав великим завданням свого життя і виконував його по мистецьким танком та мімікою, як ніхто другий. Для нього це було дуже серйозне завдання, про яке він постійно думав і постійно себе удосконалював. Проте й цього було б замало, коли б не інші прикмети Робінсона. В часах найбільшої слави, коли він заробляв тижнево по \$6,500, він далі був скромний і ніколи не відмовлявся дати допомогу, чи послужити безкорисно якійсь гуманітарній чи іншій добрій справі, теж і тоді, коли приходилось відмовлятися від платного виступу, до якого був зобов'язаний. Навіть кажуть, що Робінсон багато краще танцював й більше насмішав публіку тоді, коли йому за це не платили, а брали дохід на якусь благодійну ціль. Отсе було те, пише Нью Йорк Таймс, чим Робінсон „робив наше життя багатшим і щасливішим“. Він усе життя хотів „людей ушачувати і людям помагати“ і тисячі з цього користали.

Каже дехто, що американці не є сентиментальним народом. На нашу думку це помилкове. Сентимент американців пізнати і по їх відношенні до мистців. Вони гордяться славною акторською родиною Бернор, розповідають донині різні чуда про славу акторку Мод Едемс, а таким гумористам як Бил Роджерс ставлять ще й тепер щораз нові пам'ятники.

Справжні американці розуміють вагу театру, ролі актора на сцені й в житті кожної людини, а то й нації.

Згадуємо за це не без цілі, що й легко догадатися. Мазмо ж тут теж і українських акторів, справжніх мистців, що це не так давно були світоцями на рідній землі. Чи пам'ятаємо за них і чи користуємось їхніми талантами хочби тільки для власного добра і власної розради?

Америка здирає маску з Кремля

Розвиток американсько-советських стосунків за останні десятиріччя є одним з найкращих доказів незрівняної вартості і сили демократії, теж в міжнародних стосунках. Власне на цьому прикладі могли б побачити і переконатися всі маловіри, що шантажем, підступами, брехнею і тим подібними засобами тоталітарних систем не вбити і не приглушити демократичної правди, ані не обманути народу. Брехня, як майстерна вона не була б, раніше чи пізніше, але завжди вийде наверх і тоді тим гірше для того, хто нею користується, всерівно, в особистому чи суспільному житті.

Усім нам ще в живій пам'яті ці справді медові місяці офіційної американсько-советської дружби, широкі американської і облудної советської, підкотованої фактом спільних воєнних зусиль проти ідейного і фактичного советського союзника — Гітлера. Америка заключила зі Советами воєнний союз і його придержувалася до виконувала в найширшому розумінні, від Ленд-Лізу починаючи а на широкій хвилі советофіліства в цій країні кімчаючи.

Інакше думали і поступали Совети. Своєю компотуральну дружбу з Америкою вони облудно використали насамперед на те, щоб підвести американський нарід, щоб всадити в Америку свою підрипну п'яту колону, обмотати Америку сіткою своїх шпигунів, вичити американців зради та заставити їх самих викопати собі комуністичну могилу.

Здавалось, що Америка вже ніколи не потрапить вимотатися з тих підступних большевських тенет. Здавалось, що перекинений до цієї країни комуністичний бацил розточить її, розіть її організм і вона перша впаде жертвою замаскованого „світовим пролетаріатом“ московського імперіалізму. На цей розвиток зі страхом дивилися знавці комунізму і слабіври щодо життєвої сили демократії. Вони були переконані, що Америка ніколи не видержить змагань з підступним і забірним большевизмом та рекомендували їй засаду „з большевиками по-большевицькому“.

Як маються справи сьогодні? Немає сумніву, що не гітлеризм своїми большевизмичними методами і ніхто інший, як тільки демократична Америка здерла з Кремля маску всіх облудних клічів та показала за нею справжню грізне обличчя комуністичної потвори. При цьому інтересне, що цього не зроблено „офіційно“, що

того не зробив уряд як такий, але насамперед нарід, загал, до якого належать теж члени уряду.

Сьогодні американському громадянину стоїть до розпорядження вже величезна література на теми большевизмичних теорій і практик. Під цим оглядом немає тут жадних обмежень чи односторонностей. Тут не палять книжок і не забороняють їх друкувати. Тут кожний має найповнішу можливість простудювати большевизм в навітленні його визначців і противників. Все, що на тему большевизму колинебудь і кимнебудь сказано і написано, тут є кожному до розпорядження. Нарід сам має можливість відшукати правду. І він її знаходить.

Крім всіх дотеперішніх творів на цю тему, в останньому виданні причинком до виявлення справжнього обличчя Советського Союзу в міжнародному аспекті є без сумніву час.

Не нарікаймо на „воріженьків“!

В бельгійському місті Брюгге відбулося 20 вересня торжественне відкриття Європейського Університету. Цей університет засновано з почину Європейського Руху, що його почесними президентами є: Вінстон Черчилль, Поль Г. Спаак, монсінйор Ченто (пунцій Папи в Бельгії) та Леон Жуо (провідник французьких професійних союзів). При відкритті університету було присутніх 25 учених професорів з різних країн Західної Європи. Крім того були там представники наукових кругів польської, болгарської та угорської еміграції. В першому семестрі новозаснованого університету головною темою викладів є: „Навчання історії і формування європейського духа в університетах“. Дальші лекції різних професорів призначені політиці, господарству, філософії, праву і літературі. При відкритті Європейського Університету були присутні, крім інших гостей, такі особи: президент Інтернаціональної Культурної Секції Європейського Руху Госте, голова Європейської Ради П. Г. Спаак, президент Екзекутивного Комітету Європейського Руху Данкен Сендс (зять Черчила) та французький соціалістичний посол до французького парламенту Андре Філіп.

Кожний український патріот мусить задумовано запитати: як це могло статися, що при відкритті Європейського Університету не було українських представників? Чи може українці про це не знали і не бачили про це? Чи не має у нас наукових сил і студентів, щоб могли би взяти участь у праці Європейського Університету?

Ні! Про підготовку Європейського Університету українці знали і готові були вислати туди свою спеціальну делегацію. Для зв'язку з Європейським Рухом створено, з почину Української Національної Ради Спеціальний Український Комітет для Європейського Руху (голова д-р С. Витвицький). Для справи Європейського Університету був у літі 1949 р. делегований до Страсбурга проф. С. Драгоманів. Все було на добрій дорозі, але для відвіду української делегації до Брюгге не вистачало „дрібниці“ — коштів на подорож!

Не можемо вимагати від наших політиків і науковців, щоб вони їздили на різні конгреси власним коштом. Вони б їздили, коли б мали свої гроші. На жаль, вони своїх коштів не мають. Наслідком цього створюється порожнеча в нашій закордонній політиці. Є французька приказка: „Неприсутні завжди винні“. Там, де наших представників нема, нашу справу будуть чужі рішення без нас, а часто і проти нас.

Не треба багато виснажити, яку велику вагу має для України Європейський Рух та Європейський Університет. Європейський Рух має на увазі забезпечити європейські народи перед московським імперіалізмом.

ініці про це не знали і не бачили про це? Чи не має у нас наукових сил і студентів, щоб могли би взяти участь у праці Європейського Університету?

Ні! Про підготовку Європейського Університету українці знали і готові були вислати туди свою спеціальну делегацію. Для зв'язку з Європейським Рухом створено, з почину Української Національної Ради Спеціальний Український Комітет для Європейського Руху (голова д-р С. Витвицький). Для справи Європейського Університету був у літі 1949 р. делегований до Страсбурга проф. С. Драгоманів. Все було на добрій дорозі, але для відвіду української делегації до Брюгге не вистачало „дрібниці“ — коштів на подорож!

Не можемо вимагати від наших політиків і науковців, щоб вони їздили на різні конгреси власним коштом. Вони б їздили, коли б мали свої гроші. На жаль, вони своїх коштів не мають. Наслідком цього створюється порожнеча в нашій закордонній політиці. Є французька приказка: „Неприсутні завжди винні“. Там, де наших представників нема, нашу справу будуть чужі рішення без нас, а часто і проти нас.

Не треба багато виснажити, яку велику вагу має для України Європейський Рух та Європейський Університет. Європейський Рух має на увазі забезпечити європейські народи перед московським імперіалізмом.

Фармерські зиски чи втрати?

Промова секретаря праці, Мориса Товбіна, виголошена перед місяцем в Сиракузах, Н. Й., заповідала якийсь економічно-суспільний союз між фермерами й робітниками. Знов на Форумі шоденника Гералд-Трибун в Нью Йорку переведено дискусію над можливістю фермерсько-робітничого політичного порозуміння під опікою Демократичної партії. Теж появилася оповістка торговельного департаменту про передбачену знижку цін на фермерські продукти в наступнім 1950 році. Негайно опісля сповіщено, що президент Труман підписав новий закон про нову скалку підтримки цін на фермерські продукти.

Оце низка вістей, яких осередком являються американські фермери як один з економічних чинників, на яких опирається добробут, а може й існування великої країни. Поглибімо наразі на боці політичний бік фермерської справи, яка мала б відіграти важливу роль в партійних плянах, а пригляньмося чисто економічній сторінці цього питання.

З нагоди 27-річної конференції, скликаній департаментом рільництва у Вашингтоні для обговорення сподівань фермерів, не закривано, що наступний рік у житті фермерів не буде таким світлим, як теперішній або недавномипулі. Вони передбачують, що шпихлірі, в яких переходять збіжжя й інші фермерські

мом через утворення Європейської Спільки, вільних націй. Після другої світової війни, зустрівшись віч-на-віч з Советською Росією, західно-європейські народи побачили, що Москва з її традицією деспотизму і з її теперішнім тиранським ладом чужа і ворожа європейській культурі. Європейська культура основана на пошані до права і свободи людини, коли московська традиція топче гідність особи і відає її на поталу всемогутній диктаторській державі. Україна своєю національною традицією належить до вільної Європи. Тому наша політична еміграція мусить організовано, під проводом УНРади здобути наше давнє місце в родині європейських народів і вивратися з „братньої опіки“ деспотичної Москви.

Приклад з Європейським Університетом — це тільки один із небагатьох, що показують фатальне незрозуміння завдань нашої національної політики, незрозуміння, що поширене в нашому громадянстві. Говоримо ясно: після довгої і тяжкої підготовної праці

(Докладніше на стор. 3-й)

продукти, закуповувані урядом з надвишки жнив, будуть переповнені. Цьому явищу не зможе зарадити навіть федеральна агенція для підтримки цін, а це Коммодіті Кредіт Корпорейшен. Урядовці заповідають зовсім відверто, що:

1. приїде обниження в загальнім приході фермерів. Це буде прихід зі жнив, у якому міститиметься теж збір припасів для власного вжитку фермера; прихід з продажу всього, що фермер продає і прихід з надвишки продуктів, що їх закуповує тепер уряд. Такий прихід почав зменшуватися отже від 1938 р., а в бieżучому році він упав на 10 відсотків, отже коло \$32 мільйонів. В наступному році він упаде знову на яких 10%, отже на суму яких \$30 мільйонів;

2. однак не приїде до знижки цін артикулів, які фермер мусить купувати на втримання фермерського господарства, як ось: газолін, шинувки до в'язання снопів, машинерії і т. п. З того мусить прийти висновок, що фермерські зиски будуть менші і фермер всетаки буде мати підтримку в новім законі про гарантію цін на рільничі продукти, який саме перейшов прикінці конгресової сесії, а який президент підписав. Цей закон передбачає означену підтримку цін фермерських продуктів в наступному році, а гнучку підтримку від 1951 р. Не всі продукти можуть дістати підтримку-цін, а тільки деякі, між якими є п'ять головних: пшениця, кукурудза, бавовна, риж і „горохові горішки“ („пінатс“). Підтримка має вносити до 90 відсотків „рівності“.

„Рівність“ („паріті“) це є ціна, придумана на те, щоб фермер дівстав зворот коштів в порівнянні з приходами в минулих сприятливих роках. Є два періоди часу для обчислення рівності. Один з рр. 1909-1914, а другий з останніх років. Першу рівність застосують в часі між 1951 і 1954 р., а другу після того, наскільки закон утримується на майбутнє. Це тому, бо вже в наступному конгресі уряд хоче перевести закон, який вводить субсидію для фермерів тільки тоді, коли вони не дістануть звороту коштів продукції з продажу своїх виробів.

Закон про підтримку цін вводить субсидії від 80 до 90 відсотків рівності до 1951 р. Описія приходить змінлива скаля, придумана сенатором Клінтоном П. Андерсоном з Нью Мексика, який давніше був секретарем рільництва. Нова скаля починається від 75% і доходить до 90% рівності.

Підтримка на підставі згаданої скали призначена для вичислення на початку п'яти продуктів і для трюну. Молоко, масло, знаходяться в іншій класі підтримки, яка вносить від 75 до 90 відсотків рівності від наступного року. Бараболі, мід, вонна дістануть підтримку у висоті 60-90 відсотків рівності. Секретар рільництва на підставі нового закону має право дати підтримку для таких продуктів, які не згадані в законі, якщо знайде потреба, як напир. яліця, індички й інші домашня птиця та фасолія.

Коли самий уряд передбачує менші зиски фермерів на майбутній рік, хоч водночас старається підтримати фермерські ціни, то це казує, що є якісь причини „до такого явища. Ця причина згадана на вступі, а саме: Надпродукція фермерських плодів. Тому уряд придумав систему обмеження продукції в різних ділянках, щоб не давати субсидій таким плодам, яких уже тепер є забагато і які зберігаються в шпихлірах.

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

IV. ВИБІР ПРЕЗИДЕНТА КОНГРЕСУ

З черги приступлено до вибору президії Конгресу. На передсідника Конгресу Іван Дячун запропонував адв. Івана Панчука; п-ні Іванна Бенцаль видвинула кандидатуру Дмитра Галичича, Богдан Катамай — д-р Мирослава Сіменовича (Сіменса), п. Прокіп — д-ра С. Демидчука. Поодинокі кандидати зрікаються і передсідником Конгресу вибрано односторонно д-ра М. Сіменовича, що перебрав дальший провід Конгресом.

Д-р Сіменович просить ставити кандидатів на заступників передсідника. Називається кандидатів: д-ра Смука, адв. Панчука, Івана Дужанського, п-ню Бенцаль, д-ра Цегельського, д-ра Демидчука, І. Білинського та цілий ряд інших.

Видвигається внесок, щоб між заступниками була одна жінка.

Д-р Л. Цегельський, „аби Шикаго не забрало всіх посад“, пропонує на заступника передсідника адв. Івана Панчука з Дітройту та п-ню Івченко.

П-ні Бенцаль зрікається кандидатури в користь д-ра Смука. Зрікаються теж інші кандидати і заступниками вибрано односторонно адв. Івана Панчука та п-ню Івченко.

Адв. Панчук приймає вибір, заявляючи, що він „все одно повинен бути під опікою лікарів“, яким і є передсідник Конгресу, д-р Сіменович.

Д-р Сіменович від себе дякує за вибір, вітає делегатів і гостей та просить ставити кандидатів на українського і англійського секретарів Конгресу. Називається: д-ра Карпенчука, д-ра Кришталівського, д-ра Пушкара, інж. Куропаса, д-ра Кудрика, а на англійського секретаря ставиться: Володимир Бакада, адв. Ярему, Місс Мюрал, п. Гіну та інших. Поодинокі кандидати зрікаються і односторонно вибрано українським секретарем інж. Степана Куропаса, а англійським Володимир Бакада.

Пропозицію іменувати кандидатів до виборчої комісії перериває формальним внеском ред Б. Катамай, звертаючи увагу, що переводиться програму Конгресу без її формального ухвалення. Ставить внесок прийнятий без змін запропоновану програму.

І. Білинський ставить внесок, щоб програму доповнити точкою привіт від воюючої України.

Один з делегатів противиться внескові, вважаючи, що „вся Україна є воююча“.

Мирон Леськів піддержує внесок І. Білинського, що має на думці привіт закордонного секретаря УГВР, Миколи Лебеда.

Один з делегатів ставить внесок, щоб привіти взагалі виключити з програми.

Адв. Гаврилко піддержує внесок І. Білинського, щоб дати слово представникові УГВР.

Поодинокі делегати підносять руки і, не чекаючи дозволу передсідника, висловлюють свої думки в справі привітів.

Предс. д-р Сіменович прикликає делегатів до порядку та просить не утруднювати перебігу Конгресу хаотичними внесками і протинесками.

Ред. Б. Катамай повторює свій перший внесок, щоб

прийняти програму без змін та домагається голосування над внеском.

Д-р Михайлів та десяток інших делегатів знову зголошуються „в справі формальній“ та говорять, не чекаючи дозволу. Предс. д-р Сіменович знову прикликає до порядку та переводить голосування над внеском ред. Катамая щодо прийняття програми без змін.

Програму прийнято і предс. д-р Сіменович просить продовжувати вибір Комісії.

Один з делегатів заявляє, що він є проти виборчих лист, бо вважає, що це противоричить демократичній засаді.

Володимир Бакада вяснює, що цілі листи кандидатів не змінюють в нічому демократичної засади, бо кожний має право ставити теж кандидатів „з флору“.

Один з делегатів пропонує, аби всі внески, запити і вяснення, подані в англійській мові, безпосередньо реферувати по-українськи, бо багато з нових імгрантів ще не розуміють англійської мови.

Поодинокі делегати видвигают кандидатів на членів Номінаційної Комісії

Ставиться формальний внесок, щоб на залі відділити гостей від делегатів, щоб знати хто має право голосувати.

Знову зголошується багато осіб до голосу, одні „в справі формальній“, інші „в справі наглій“.

Анна Шумейко звертає увагу, що між президією Конгресу заступника передсідника не є делегатом, тільки гостем.

Конгрес погоджується, щоб цей вінімок легалізувати.

Знову ставиться кандидатів до Номінаційної Комісії. В цій хвилині нагло з приміщеного на залі гучномовця розноситься радієва музика, численні жіночі і чоловічі голоси

(Продовження на стор. 4-й)

М. Дурделла.

МАРА КОМУНІЗМУ

ОСНОВНИК І В. РЕДАКТОР КОМУНІСТИЧНИХ
У. Ш. ВІСТЕЙ ПРО КОМУНІЗМ

ЧАСТИНА ДРУГА.

13)

17. Поза кривавою залізною
заслоною.

Червоні армії муштруються до світової революції. Як сили протидіють тим арміям знутри?

Терор, що не слабше, а кріпшає, вже є доказом того, що сили спротиву не слабнуть, а ростуть. Спротив цей у першій мірі є потенційний. Це ворожий настрій до комуністичної диктатури; це переконання, що вона мусить бути повалена. Ворожі настрої огортають не тільки безпартійні маси, але й партійних членів, на що вказують беззастановні чистки та „ліквідації“. В нормально організованому суспільстві настрої, ворожі даному урядові, формуються вільно в одній організації, виділяють свої домагання, стремлять до здобуття більшості. Завжди є можливість успіху, завжди є надія на законну зміну. В аномальній атмосфері диктатури немає можливості на існування опозиційних організацій. Член партії, що зневірився в її програмі, звичайно залишається в ній надалі, але його комунізм — це вже тільки маска. Число тих масок росте, чистки їх всіх досягти не можуть. Тому так диктатури бувають часто розсаджені знутри. Найближче оточення диктатора всаджує йому штилет у серце чи підставляє бомбу. Так було з Цезарем і його наслідниками, так було з Мусоліні й Гітлером.

Є в самій партії в СССР вибухові сили. Вказують на це не тільки сотки тисяч залізничних низових партійців, але й ліквідація тих зверху: Зінов'єва, Троцького, Рикова, Бухаріна, Тухачевського, Ежова та ін., на Україні Хвилювального, Скрипника і ін. Коли ті сили розбіють диктатуру знутри — а цього виключити не можна — то й вони створять перші кадри майбутньої влади. Коли ж це зробить хтось інший, то й кадри свої він створить.

Здається, що на вибух знутри треба б за довго ждати. Ані маси безпартійних в СССР та контрольованих ним країнах, ані, тим більше, всі п'ять частин світу не зможуть так довго ждати, особливо тоді, коли сили „світової революції“ (червоні армії та п'яті колони) пруться до дії.

Отже більш правдоподібно, що удар прийде не знутри партії, а зпоза неї.

Говорив Скрипник дискретно в часі процесу СВУ, що на Україні існують тисячі подібних до СВУ організацій. Через терор зв'язатися вони не можуть, але всі ждуть на відповідний момент. Деякі ждуть терпеливо, з розрахунком, інші нетерпеливі. Стихія буває часто сильніша, ніж розладливо, гнана ненавистю до неволі, любов'ю до свободи, кидається на ворога навіть поєдинок, навіть голіруч. Ге-

роїчні вчинки — хоч дорогою ціною — безслідно не минають. Вони вказують на існування волі до боротьби і з черги що волю скріплюють.

Революція — це стихія, керована розумною волею, холодним розрахунком. До побіди потрібно одного й другого. Те саме в війні. Америка рвалася скочити на Гітлера, висадитись на європейську сушу. Але обов'язком керуючих мозків було все докладно обчислити наперед, вибрати відповідний момент для атаки, щоб не тільки по-геройськи згинуть, але добути побіду. В кожній повнозрілій комуністичній країні існують підпільні організації спротиву, і то з певністю не тільки по одній (на Україні найактивніша УПА, в західних областях). Кожна з них тим сильніша, чим менше є вона тільки гвардією якогось політичного угруповання, чим більш є вона справді всенародною армією, якої гаслом є „самостійність“ без жодних партійно-програмних додатків.

Теорія революції й надалі включає три головні моменти:

- 1) революційно-настроєні маси,
- 2) організація, що ті маси з собою в'яже,
- 3) ослаблення та розклад існуючої влади.

Оцінюючи тверезо ситуацію бачимо, що моменти другий і третій не існують в СССР в таких розмірах, як потрібно. Цей брак внутрішній надолужується ситуацією міжнародною. Тут становище диктаторського уряду СССР з кожним днем чимраз більше послаблюється в міру того, як імперіалістичний агресивний характер СССР стає чимраз яснішим для всіх західних народів, як загроза комуністичної „світової революції“ (на багнетах червоної армії) стає чимраз більш реальною.

Розрахунок тільки на внутрішні сили в даній ситуації, в добу атомових бомб, затемнює горизонт, побіду відсуває, скажім, на десятки літ, отже йде на руку більшовикам.

Розрахунок тільки на міжнародні сили позбавляє життєвої енергії, обезвольє, спугує внутрішню силу спротиву, яка в такому разі була б здібна до революції тільки поза плечима побідного фронту, а це революцією не є. Отже, одне й друге: внутрішні революційні сили, скріплені міжнародними протикомуністичними силами дають запоруку скорой й повної побіди.

З цієї точки зору організації й мобілізація міжнародних сил протикомуністичної диктатури має першорядну вагу. Тут також роля еміграції країни сходу є велетенська.

(Кінець буде.)

М. Д. ЛЕОНТОВИЧ

(Коротка біографія).

Дня 1. грудня минує 72 роки від народження славного композитора М. Д. Леонтовича (народився в с. Монастирці біля Немирова на Брацлавщині, 1. грудня 1877). Крім сина Миколи в родині о. Дмитра Леонтовича були доньки — Марія, Вікторія та Олена.

В ті часи священники виховували своїх дітей в духовних школах та семінаріях. Невідомо з яких міркувань о. Дмитро віддав свого Миколу до Немировської гімназії, а не до духовної школи. Згодом, переїхавши на нову парафію деє біля Шаргороду на Поділлі, о. Дмитро після сина до Шаргородського духовного училища, яке підготувало учнів до духовних семінарій. Мабути так хотів в майбутньому бачити його священником. Після закінчення Шаргородського духовного училища Микола Дмитрович вступає до К. Подільської духовної семінарії. Це було приблизно в 1897-98 р.р. Там тоді вже були українські настрої і прищеплені в родині любов до української пісні найшла відповідний ґрунт серед семінарського оточення. Про дитячі й юнацькі роки Миколи Дмитровича майже нічого не відомо, як невідомо нічого й про його перебування в семінарії, але відомо, що бувши семінаристом він довгий час керував семінарським хором, який був гордістю семінарії.

К-Подільська семінарія в той час мала не тільки добрий хор, а також духовий та струнний оркестри і різні музичні гуртки. Отже, щоб керувати великим семінарським хором, та ще в такому музичному оточенні, треба було мати добрі музичні знання або великий музичний хист. Те й друге у Миколи Дмитровича було.

Закінчивши духовну семінарію, Микола Дмитрович відмовляється від посади священника і присвячує своє життя учительській праці. Першою учительською посадою по закінченню семінарії була посада його там-же в с. Марківці. На учителя в с. Чукові, на Брац-

лавщині в учительській школі, де він викладав спів та музику. Вибрав посаду учителя в с. Чукові Микола Дмитрович видно не випадково, бо то в той час був там прекрасний хор (селянський), яким диригував К. Лукашевич. Хор у славився своїми концертами як на Поділлі, так і за його межами. Учительською школою завідував священник-українофіл, о. Олександр Руданський, двоюрідний брат відомого письменника Степана Руданського. Крім того, недалеко від Чукова в селі Вілюсівці мешкали — батько, мати та сестри Миколи Дмитровича.

В чуківській школі Микола Дмитрович учителював не довго, але за час свого учителювання організував в школі хор та струнний оркестр. Із Чукова переїздить він на працю до Тиврова, де займає посаду учителя в духовній училищі.

Серед матеріалів, що зберігаються в музичному критика, Юржаса-Масюта, була цікава записка із щоденника у учнів старших класів Чуківської учительської школи, де описувався день відвіду Миколи Дмитровича до Тиврова. В той день в школі припинено навчання. Вся школа в супроводі оркестри проважала Миколу Дмитровича на край села, до великого обсадженого липами битого шляху, який вздовж перетинав Поділля. День його відвіду, видно, для учнів був сумний.

В Тиврові Микола Дмитрович довго не затримується, згодом учителем в Літвіні, на Поділлі, Гнішні на Січеславщині, Тульчині. З Тульчина переїздить до Києва і в 1919 р. знов повертається до Тульчина, де викладає спів та музику в різних місцевих школах.

В січні 1921 року Микола Дмитрович пішки поїхав до батька в село Марківку на Галищині, по хаті для родини, звідки не вернувся і де трагічно помер. Поховано його там-же в с. Марківці. На могилі поставлено великого

дубового хреста. Чи зберігся він? Київські друзі плекалі думку перевезти останки покійного до Києва, але, на жаль, незалежні обставини не дали можливості це здійснити. Помер Микола Дмитрович 23. січня 1921 року.

На далекій чужині — в двадцять восьму річницю Твоєї трагічної смерті — низько схилимо голови над Твоєю дорогою для нас і далекою можливістю і віримо, що той нарід, якому Ти присвятив усе своє життя, Тебе не забуде і належно оцінить.

О. Бужанський.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Український Фільмовий Вечір і Вистава Малюнків Едварда Козака.

Союз Українок Америки робить старання, щоб видати твори Лесі Українки в англійській мові. Є це велим благородна ціль, яка зостанеться пам'ятковим дарунком не тільки для молодших поколінь українського походження, але теж буде новим літературним вкладом для культури американської, бо коли появляться в публічних бібліотеках твори Лесі Українки в англійській мові, тоді напевно знайдеться багато американських любителів книжки, які радо посягнуть рукою за творами незнаної їм поетки. Така література напевно рознесе добре ім'я України. Тому члени Тов. ім. Лесі Українки, від 37 США, стараються зібрати грошові фонди на це видання і хоч відділ 37 уже дарував на цю ціль \$110, то всеж почуваються до обов'язку помагати далі, щоб завершити діло, бо твори ці мають бути видані в ювілейному році США 1950. По цій причині Тов. ім. Лесі Українки влаштує Фільмовий Вечір, в часі якого буде висвітлена фільма „Український Святий Вечір“, набрана в Канаді.

Крім фільмових образів, відбудеться ще підприємство, яке дасть нагоду набути чудово вишиту скатертку, яка є одною з колекцій українських вишивок, які дарувало Об'єднання Українок в Європі для Централу США з тим, щоб розіслати ці вишивки по відділах США, а фонди з цього вжити на видання творів Лесі Українки в англійській мові. Українське жіноцтво на скитальщині не є в силі допомогти в цій справі готівкою, для того дарувало цінні вишивки, отсей витвір дбайливих жіночих рук. Членство США вдаче своїм сестрам на скитальщині за такий щасливий помисл.

Другою річчю є теж дуже гарна касетка в гуцульському стилі, яку тов. Лесі Українки закупило вже від новоприбулих. Ці речі будуть побажані для кожного українського дому.

Та поза все, на цей вечір за старанням п-ні Олі Мараз, запрошено визначного українського артиста маляра Едварда

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи“, потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Листа: ч. 52.

Відділ:

Жертви:

Відділ:	Жертви:	Відділ:	Жертви:
Олександр Півняк, передісл.	\$ 2.00	286 Гнат Бабак	2.00
Петро Русель	2.00	270 James Sushchak	2.00
Іван Пастернак	2.00	288 Андрій Сімак	2.00
Joseph Wengzen	1.00	291 Нич Теодор	2.00
Юлія Форис	1.00	292 Антін Соломка	2.00
20 П. Войдух	2.00	292 Myro Ubohy	2.00
53 Іван Палаула	2.00	292 Федик Петро	2.00
65 Василь Гарбовський	2.00	292 Гузля Михайло	2.00
76 Василь Васильчак	2.00	292 Перецька Ольга	2.00
76 Михайло Шкільний	2.00	292 Трухан Григорій	2.00
91 Wasyl Chac	2.00	292 Сидорак Анастасія	2.00
91 Michael Hutch	1.00	292 Ковальський Тома	2.00
100 Іван Лавровський	2.00	292 Качмар Катерина	2.00
103 Теодор Барчук	2.00	292 Олександр Іван	2.00
104 Іван Ворона	2.00	292 Золотівський Павло	2.00
106 Василь Барга	2.00	292 Шпирка Петро	2.00
106 Микола Гуль	2.00	292 Онісиків Григорій	2.00
106 Антін Горбач	2.00	292 Бенько Іван	2.00
117 Іван Ткач	2.00	292 Семерен Микола	2.00
143 Стефан Котляк	2.00	292 Шкільний Бартоломей	1.00
147 Василь Гришко	2.00	310 Korybko George	2.00
147 Юсиф Матковський	2.00	323 Василь Феден	2.00
176 Joseph Chagowski	2.00	323 Теодор Боруцький	2.00
181 Федор Ілечіа	2.00	330 Іван Андришкін	3.00
191 Олександр Зань	3.00	330 Михайло Сімак	2.50
204 Василь Чарнецький	7.97	330 Ілько Попович	2.00
210 Петро Корпало	3.00	330 Василь Литвин	2.00
213 Павло Демків	1.00	330 Микола Паламар	2.00
218 Вітшини Кость	2.00	349 Дмитро Федина	2.00
219 Марія Бурбела	3.00	381 Михайло Василько	2.00
220 Петро Ханас	5.00	384 Тимочина Василь	2.00
245 Петро Садінський	2.00	380 Elsie Labay	2.00
258 Іван Павлович	1.00	403 Іван Москальчук	2.00
		476 Марія Романчук	3.00

Козака з виставою своїх малюнків.

Особа Едварда Козака викликала великий відгомін в місцевій пресі, бо оце 8 листопада 6. р. Дітройт Нью-постив велику світлину шанов-

ного артиста при його творчій праці у церкві „Сейнт Бригід“, а також подано обширну статтю як інтерв'ю між Козаком і репортером Дітройт Ньюз. У статті подається, що (Докінчення на стор. 4-тій).

The Family Next Door...

by Post Day

“Why Don't We Just Call Uncle Charlie?”

• Why not indeed? With Long Distance there's no fumbling for what to say. You talk together naturally, as though you were in the same room. And these days, your Long Distance calls go through quickly—96 out of 100 connections are completed while you hold the line.

How much does it cost to make a 3 minute Long Distance call? Probably less than you think! Here are typical day-time rates, exclusive of Federal Tax, from Newark for:

NEW JERSEY BELL TELEPHONE COMPANY

ПОВІДОМЛЕННЯ

Отрим проситесь членів відділів 55, 290 і 240 У. Н. Союзу, що недавно вписалися до згаданих відділів, а описали виїхали в інші місцевості, написати до секретарів цих відділів по свої грамоти, заплатити свої вклади, а тоді дістати переступні листи та з тими листами зголошуватися до відділів в тих місцевостях, де під цю пору перебувають. Наприклад, родина Воляків перебуває в Рачестер, Н. Й., родина Кіналь в Дітройт, Миш., родина Сисин в Амбрідж, Па. Згадані родини повинні віднести до секретарів своїх відділів. Адреса секр. від. 240 є: Nyrhorly Dobush, c/o John M. Shwaninger, Trappe, Md. Адреса секр. від. 290 є: Mrs. Michalina Iwanuk, 1606 Hazel Street, Curtis Bay 26, Md. Адреса секр. від. 55 є: Mrs. Szandrowski, 1630 Cedox St., Curtis Bay 26, Md. Хто з нових членів бажав би якихось інформацій, хай повідомить мене, а я, обіжжаючи стрей Мериланд, навідаю Вас. Моя адреса: Anthony Malanchuk, 16 Irving St., New Haven, Conn. А. Маланчук, орг. У. Н. Союзу.

УВАГА! — НЮ ЙОРН І ОКОЛИЦЯ!

ДРАМАТИЧНИЙ ГУРТОК „КАЛІНА“

ставить для Українського Товариства „ДНІСТЕР“

відділ 361 Українського Народного Союзу,

драму в 5 діях зі співами, М. Кропивницького

Дай серцю волю—заведе в неволю

В СУБОТУ, 10. ГРУДНЯ 1949 Р.

В НЕДІЛЮ, 11. ГРУДНЯ 1949

(Saturday and Sunday, December 10 & 11, 1949)

В ЗАЛІ ST. GEORGE'S SCHOOL AUDITORIUM

217-219 East 6th St., New York, N. Y.

В драмі беруть участь: М. Іванів (званий як Осалчук), О. Бражніков, І. Волк, І. Яськів, М. Стахів, С. Агаджанчик, І. Петрані, В. Криса, Ф. Яковський, Байдуніст В. Бориско, Гурт хлопців і дівчат. Управління: М. Іванів. При пісні: М. Губенський. При скрипці проф. В. Босіа, перший скрипак Львівської капели.

Поч. точно в год. 7:30 веч. — Тікети по \$1.50 і \$1.00.

УВАГА! — НЮ ЙОРН І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

— відбудеться —

В САЛІ ПР. ЦЕРКВИ, 334 Е. 14 ВУЛ. В НЮ ЙОРКУ

В НЕДІЛЮ, 4. ГРУДНЯ 1949

в годині 2-гій пополудні

ПРОМОВИ НА ТЕМИ

ОСТАННІ ПОДІЇ НА ЛЕМКІВЩИНІ

виголосять наочні свідки: Учасники і Учасник У.П.А. з рейдуючих частин.

Проситесь все Громадянство про численну участь.

3 ЖИТТЯ ГРОМАДИ ОРГАНІЗАЦІЙ

(Докінчення зі стор. 3-гої).

Італійський малай, Ендрю Ама-це великими буквами у своїй лізі знайшов Козака, як він пресі. Новоприбувши українці, „замітав вулиці у Гемтремк“. однак є такої думки, що твердження репортера про „замітання вулиці у Гемтремк“ не інтерв'ю, п. Козак заявив між іншим, що він волів би замітати вулиці у Гемтремк, чим вернути під советський режим. Репортер не порозумів добре, підхопив цей вислів артиста і задля газетної сенсації, подав го артиста, а навпаки, вито-

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

(Продовження зі стор. 2-гої)

та взагалі „весела програма“. Щойно після п'ятих хвилин пошастило виключити голосник та продовжувати наради.

Проф. Грановський звертає увагу, що організатори Конгресу повинні завчасу подбати, щоби цього роду випадки не траплялися.

Дальший провід нарадами перебирає перший заступник президента адв. Іван Панчук. Звертає увагу делегатам на обмежений час Конгресу та просить придержуватися прийнятого порядку і головне не утруднювати нарад зайвими внесками та різними „формальними“ і „нагдими“ справами.

З огляду на більшу кількість кандидатів на членів Номінаційної Комісії, переводиться голосування над кожним поодиноко.

Заст. предс. адв. Панчук перериває дальші наради, зголошуючи прихід представника державного департаменту, п. Генрі А. Фірста. На залу його впровадив та представив адв. Степан Ярема.

У. СЛОВО ПРЕДСТАВНИКА ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ, Г. А. ФІРСТА

Асистент державного секретаря в східно-європейських справах, Генрі А. Фірт, вистовлює насамперед свій жаль, що не розуміє мови, в якій говориться на цій нараді. Але побачивши піднесені руки при приході на залу, він переконався, що він є „на правільному місці“. Він знає про цей Конгрес, його причини і цілі. Він знає теж, що одною з головних турбот американців українського роду є проблема воєнних втікачів та переміщених осіб в Європі, яка належить і до головних елементів американської закордонної політики. З цю проблемою йому доводиться зустрічатися дуже часто і він знає її безпосередньо зі своїх поїздок до Європи. Він стверджує, що протягом останнього року вже зроблено дуже задовільний прогрес в розселенні європейських скитальців по приязних країнах в світі. Але завдання ще далеке від завершення. Не можна бо залишити їх тих скитальців, що ще в Європі. Іхня тут за волею та людським життям і їхні надії на можливість почати нове життя не сміють розвіятись. Вільні нації світу мусять продовжувати свою співпрацю в тій справі, аж доки вона не буде розв'язана згідно з демократичними традиціями.

Допомагаючи в переселенні та розселенні скитальців в цій країні, поодиноки американські громадяни та їх організації мають рідкісну нагоду підтримати безпосередньо американську закордонну політику та скріпити американське господарство. Уряд у Вашингтоні має важливу роль в цій програмі: забезпечити відповідну охорону і опіку для скитальців, які приїжджають до цієї країни; перевести дбайливу перевірку тих, що мають приїхати; через IPO спричинитися відповідно до покриття коштів їх транспорту, і т.п. Проте, уряд не міг би виконати цього завдання без всебічної і жертвенної допомоги американського суспільства, зацікавленого в здійсненні переселенної програми. Уряд у Вашингтоні не міг би навіть зачати процесу для переселення скитальців, якщо американські громадяни та їх організації не забезпечили кандидатів на нових іммігрантів відповідними завіреннями щодо приміщення і праці. Ще більше, успіх або неуспіх переселенної програми до цієї країни залежить чи скитальці потраплять успішно включитися в американське громадське і господарське життя. Справжня праця починається аж тоді, як скиталець став ногою на американській землі. І цю працю мусять виконати американські громадяни та їх організації. Важливе, щоб ця праця була виконана добре. І в цьому теж велике завдання американських громадян українського роду.

З'ясувавши коротко всі ці напасті, що їх видвигалося проти європейських втікачів безпосередньо після війни, та які продовжується ще досі, п. Фірт не залишив жадного сумніву, що державний департамент цілком здає собі справу не тільки з безпідставності тих закидів, але і з їх цілей. Це з черги є одною з головних причин, чому американський уряд вважає проблему скитальців одним з головних елементів своєї закордонної політики. Проблема скитальців — це символічна проблема сьогодишнього світу — заявив представник державного департаменту.

VI. ПРОДОВЖЕННЯ ВИБОРУ КОМІСІЙ

Адв. І. Панчук рекомендує делегатам взяти собі до серця слова п. Фірста. Він апелює до „провідників українського народу“ скріпити дотеперішні змагання та доказати, що ми „справді гідні та дозріли до наших завдань“.

Після дальшої дискусії, ставлення і резигнації кандидатів, поодиноки комісії вибрано в такому складі:

Номінаційна Комісія:

Д-р Микола Чубатий, Іванна Бенцаль, Геновефа Зепко-Жеребняк, Степан Курюпас, Роман Слободян, Володимир Бакад і Мирон Лесків.

Резолюційна Комісія:

Д-р Лонгін Цегельський, д-р Лука Мишуга, Проф. Лев Добрянський і проф. Михайло Ветухів. Крім них, до резолюційної комісії входять автоматично всі ті, що матимуть доповіді на поодинокі теми.

Статутова Комісія:

Адв. Степан Ярема, Юліан Ревай, проф. Олександр Грановський, д-р Роман Криштальський і Євгенія Юрків. (Дальше буде)

рює велике зацікавлення ним і підносить його вартість. Едвард Козак через те нічого не втратив, а тільки багато зискував, бо має добру працю по своєму знанню і бажанню.

В інтерв'ю ще подано, що п. Козак ще на рідних землях був відзначений за свою артистичну працю, але найбільшу славу здобув собі як знаменитий карикуніст. Особа Сталина — пише Дітройт Ньюз — частенько попадала під збиточну кривду артиста і перетворювалась у „визначну“ карикатуру, яка описала мандрувала по часописах різних держав, а також попала до Англії і там счинила широку дискусію в британському парламенті. Через цю дошкульну кривду артиста, советська поліція не раз була в розпущі і коли Совети заняли Західну Україну, НКВД-исти пустились в погоню за Козаком, щоб його „зліквідувати“. Але Козак зник. Перебувши кілька літ з родиною на скитальщині, вінкі п. Козак ступив на американську землю і з'явився у нас в Дітройті.

Українці Дітройту є горді особою п. Козака. Щоб запізнатись з ним ближче, влаштовано в четвер 1 грудня в Українським Народним Домі виставу його малюнків.

Подала ЮМШ.

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ КАПЕЛИ БАНДУРИСТІВ

Українська Капела Бандуристів ім. Т. Шевченка, під мистецьким проводом Григорія Китастого, вже має визначене концертне турне на першу половину місяця грудня в цій країні та Канаді. Концерти відбудуться: 6-го грудня в Брендфорді, 7 грудня — в Ст. Кетеринс, Торонто — 8 груд., Гемітон — 9 груд., Бофало — 11 груд., Ошава — 12 груд., Кінгстон — 13 груд., Оттава — 14 груд., та в Монтреалі 16 і 17 грудня. Робиться теж заходи для виступу Капели в репрезентативній залі Нью Йорку.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам неможливо обійтись без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

Вислати Святкові Картки на Різдво до рідні і знайомих — це старий звичай. Замовляйте отже тепер ці гарні Святкові Картки з українськими різдвяними побажаннями у формі книжечки з конвертом

Ціна одної картки 15 цт., 12 за \$1.50.

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"

P. O. BOX 349,

JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

П. С. Щоб оминати опізнання просимо залучувати моні-ордер разом з замовленням.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Писати коротші дописи! — „Свобода“ завалена дописами з місць. Забере місяць часу, заки появляться. Тому проситесь Шановних дописувачів по можливості писати коротше.

В. С. Гемтремк, Миш. — Ми Вас дуже добре розуміємо. Так, як і Ви, поступали тут тисячі інших, що домагались на горожанських паперах, чи урядових заявах, щоб там була написана українська державна приналежність. В самому Дітройті були випадки, що наші люди відмовлялись від самих горожанських паперів, бо там було написано „Поленд“. Та це треба так розуміти, що той, що стає американським громадянином зрікається свого попереднього горожанства, а не своєї народності. Ті, з українців, що родилися на землях, які до другої світової війни були під Польщею, вважає уряд Злучених Держав польськими громадянами. Це не значить, що вони є поляками. На означення національного походження є рубрика з назвою „race“. Подібне є з тими українцями, що походили „з Росії“, чи жили в підсоветській Україні. Їх тепер вважає уряд громадянами СССР.

І. П., Амстердам, Н. Й.

Дякуємо за жертву на пресофонд і вибаємо Вас на цій землі. Радіємо теж Вашим молодечим ентузіазмом. Найкраще буде, коли напишете згодом про працю гурту молоді у своїй громаді. Живий приклад впливає куди краще, ніж особисті „заклики“ до всієї молоді в Америці, бо це входить більше в обсяг діяльності централі.

ПОДЯКА

Отримувалимо щиро-сердечну подяку Панцук Савені і Миколі Савчук за їхнє прихильне прийняття нас до свого дому, в якому ми почували себе як у своїм. Різно Памі Еміль Койа і т.п. так важке старання. Різночасно дякуємо п-ні М. Кавенія за її прихильний труд і поміч, та і п-ні Стефанюк, п-ні Ю. Вобак, п-ні Т. Вобак, п-ні Е. Рудик, п-ні Н. Мирон, п-ні А. Прибосеский, п-ні Г. Грен, п-ні Т. Цибук, п-ні Ю. Гурник, п-ні М. Глоняк, п-ні А. Микла, п-ні Койа, п-ні В. Савчук, п-ні М. Савчук і п-ні П. Савчук за матеріальну допомогу нам новоприбулим, які прихилилися до влаштування нашого нового життя на вільній землі. Нехай Всевисшій пригортає Вас з Дітройту здоров'ям і щастям за Ваш добрий чин!

І. М., Н. і П. Войду.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ORMROD, PA. — St. Nicholas Society, Branch 124, will hold its annual meeting Sunday, Dec. 4, 1949 at 2 P.M. in Parochial Hall. — J. Drabic, Sec'y.

БРУКЛІН, Н. Й. — Річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від 188, відбудуться в п'ятницю, 2 грудня, в год. 8. вечір, в Укр. Нац. Домі, 216 Грейндж ул. Просимо членів прийти. Котрий член не явиться, буде покараний згідно зі статутом. — За уряд: Ю. Павчак, гол.; М. Ваглай, фін. секр.; С. Глушка, кас.; М. Кит, рек. секр.

РОСФОРД, О. — Бр. св. Михайла, від 235, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 4 грудня, в год. 2. пополудні, в У. Н. Домі. Просимо хоч раз в році всі зійтись, щоб було з кого вибрати уряд на 1950 рік. Також буде звіт за 1949 рік. Неприйшли членів заплата кару 1 долг. — За уряд: М. Ватраль, предс.; М. Денко, кас.; І. Шестак, секр.

BUSINESS OPPORTUNITY

НА ПРОДАЖ ДУЖЕ ДОБРИЙ БІЗНЕС!

З причини старості і слабості спродас „видавничий“ бізнес. (Не мусить тягатися з дробними по вулицях). Маю один будинок на 176 фамілія на Ріверсайд Драйв. Контракт на 3 роки. Прихід \$800 на місяць. Ціна невелика. Хто купить, то буде мені вдячний. По ближчій інформації телефонуйте: ATwater 9-6650.

ПОШУКУВАННЯ

КУЩИН ПAVЛО пошукує дві тітки: ПАРАСКЕВІЯ і МАРІЯ ШЕВЧИШИН. Марія по чоловікові МАЮК, урл в с. Дірих, пов. Вережани. Зараз замишкують в Нью Йорку. Хто про них знає, або вони самі, прошу відгукнутися на таку адресу: KUSYJ RETRO, 4905 Porath, Dearborn, Mich.

КАТЕРИНА РУБЛЬОВСЬКА, дочка Гриця, пошукує своєї тітки КЕСІН РУБЛЬОВСЬКОЇ, яка виїхала з села Горожанка біля Галича, з буюшого Підгайського повіту, Західна Україна. Вона виїхала до Америки ще перед першою війною. Прошу її, або хто знає про неї, зголоситися на адресу:

R. MACIBORA,

31 Bristol St., Thomaston, Conn.

СТЕФАН ЖУК пошукує свого вуйка КИРИЛА СУНКА з села Братів, повіт Стрий, котрий мав би перебувати в Каліфорнії в місті Сан Матео. Хто знає про него, або він самий, прошу писати на адресу:

STEFAN ZUK, c/o Trembovia Ina, 105 St. Marks Pl., New York 3, N. Y.

ХВОРІ НА ШЛУНОК

ЗНАЙДУТЬ ПОЛЕКШУ В ПОЗНАЧКАХ ХВОРОБИ, ЩО ПОВСТАЄ В НАСЛІДОК НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ (HYPERACIDITY)

ЗЛАГІДНЕННЯ ТЕРПІТЬ — ЗАМІТНИЙ ЗАСІБ ПРОТИ НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ

Нові надії на вилікування від надмірної кислотності, жажливо раз-таки запалити шлунок, добувають сьогодні в новому лікарстві, що має силу обмежити надмірність кислотності. Це нове лікарство, знамениті якого підтверджують подивувальні наслідки, називається SUBTANIL. Воно приносить полекшу майже безпосередньо після того, як дистанється до шлунока. Воно діє як магнет, абсорбуючи та не втрачаючи надмірну кислотність. Чоловіки і жінки, які раніше хворіли на ці симптоми недуги, відчуваючи жажливі болі в наслідок газів, згаги, блювання та інших познач надмірної кислотності, підтверджують тепер помітну полекшу після уживання SUBTANIL. Лік-а ретиво продась з точною гарантією звороту грошей.

Через спеціальну ofertу, читачі цього часопису можуть дістати SUBTANIL по знижених ціні. Треба лише вислати це повідомлення до SUMLAR CO., Dept. A-199, 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 28, N. Y. і дистанце ді \$3 папки за \$5, отже \$1 знижка як значна ціна. Не посилайте жадних грошей. Заплатіть почтареві при відборі.

Імя _____
Адреса _____
Micro _____
Street _____

ВІЛК-БЕРІ, ПА. — Бр. св. Імелі Христителя, від 223, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 4 грудня, в салі парафіяльній, зараз по Сл. Вожій. Просимо членів прийти на ці збори і вирішити свої догги. — Уряд.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7897.
Острії й довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуться жил лікуємо без операції. Переводи мо аналізу крові для супружних до злодія. — Офісові години: Шодня від 10 рано до 7 вечір. В неділю від 11 рано до 1 пополудні.

EVergreen 3-4416-4450

Maple Coal & Coke Co.

antracite FUEL OIL bituminous OIL BURNERS

SALES & SERVICE
72 - 74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.

Українське підприємство
ФЕДЬКА КУДЛАК

СТІННИ КАЛЕНДАРІ

на 1950 рік

Чудові Краєвиди, Релігійні. Свята зазначені червоно, пости зазначені рібною.

● КАЛЕНДАРІ продаємо подрібні і гуртовно. Для шторників і організацій друкуємо на календарях їх фірму. Ціна одного календаря з пересилкою 30 ц. 12 календарів \$3.00. 25 календарів \$6.00. 50 календарів \$10.00. 100 календарів \$18.00.

● РІЗДВЯНІ КАРТКИ „Христос Радається“, у формі книжечок з відповідними віршами. Ціна за дозін 60 ц. 50 карток \$1.75. 100 карток \$3.00 з пересилкою.

● СТЕМПОВАНА на канці подушка на каналу, дуже гарний взорець з кількох красках \$1.00.

● КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ з найліпшого гірського зілля, на недомогання жовудка, печіньки і нирок. Велика пачка коштує 50 ц.

● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство припорувають тим, що терлять на впертий кашель, біль гора і задуху. Пачка коштує 50 ц.

С. О. Д. не висилаємо,
Замовлення посилайте до:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th ST., NEW YORK 3, N. Y.

СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИПРОДАЖ ЦЕН КУПОН ВАРТУЄ \$3.02

14 K GOLD PLATED FILIGREE

BALL PEN

Передше продавалось по \$5.00

Викладано плиткою 16 к. золотом перо і ланцюжок на ключі. Високобле блискучим кристалом в люксовому подарунковому пуделочку.

Пішло 3 роки без наповнювання. Не посилайте грошей. Пішліть купон — заплатіть при доставі. Відповіли гарантовано.

Прощу вислати мені негайно — одно перо за \$1.98 — два пера за \$2.98. Замовляючи, два пера заощадуєте \$1.00.

Імя _____
Адреса _____
VALWORTH CO., Dept. A-209,
84 E. 42 St., Brooklyn 3, N. Y.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ ФАРМИ НА ПРОДАЖ

ФАРМА НА ПРОДАЖ
З причини самотності я є примушений продати 80 акрів урожайної землі, модерно влаштований дім на 15 кімнат, 10 акрів лісу, добра дорога, 2 милі від Саратога Лейк, придатне місце для літнього resortу. Висока місцевість, здоровий клімат, багато людей приїжджає з Нью Йорку на відпочинок. За точнішими інформаціями пишіть до:
W. E. WALLEN,
R. D. 1,
Stillwater, N. Y.

ПРАЦЯ

ПОТРЕБНО ЖІНКИ, до 40 років, шити при футрах. Досвід не потрібний. Година від 8 рано до 6 вечір.
HARRY KOWDEROWICH
434 East 6th St., New York City
Tel.: SPring 7-3566.

ВПРАВНОГО ЛАЙНОТАЙ-ПІСТА (ВИБІВНИКА)

зі знаннями української і англійської мов та основаним знанням друкарського ремесла (праці на лайнотайпі) приймемо негайно на роботу. Тільки кваліфікованих лайнотайпів і з відповідною практикою прохаємо зголоситись до Адміністрації „Свободи“, листом або особисто.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребени по \$150
ціна так низька як
ОБСЛУГА НАЙКАРТА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 185 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MEtro 8-5877

ТАРЗАН, ч. 2229. Тарзан найшов таємницю.

Мовчки Тарзан і дивний чоловік приглядали собі. „О, це малючий Тарзан, як мені здається“ — сказав чужинець з голосним сміхом.

„Хто ти, і як ти мене знаєш?“ — запитався господар джунглі.
„Мене називають доктор Зи

і я знаю, що тут може бути хіба тільки один такий, як ти. Слідкуй за мною, а побачиш сотворіння, яких ти ніколи не

Сачив“ — сказав дивний чоловік.
Тарзан ступав з недовіром, однак був рішений прослідити тайну.